

Efektívne sporíť znamená rozumne investovať

FINANCIE

Investorom dokážu v súčasnosti zarobiť peniaze len akcie a podnikové dlhopisy.

Ešte stále trvá obdobie nízkych úrokových sadzieb na úveroch, čo si Slováci náležite „užívajú“. Svedčia o tom štatistiky, podľa ktorých sa zadlžujeme najrýchlejšie v celej Európe. Druhou stranou mince sú však extrémne nízke úrokové sadzby na sporiacich bankových produktoch. Kto sa chce správať rozumne a tvoriť si finančnú rezervu, má dnes len málo možností, ako svoje nasporené peniaze zaujímavo zúročiť. Bez toho, aby musel akceptovať istú mieru rizika, to nepôjde.

Príčiny tohto javu približuje Róbert Kopál, riaditeľ Asociácie obchodníkov s cennými papiermi: „Od začiatku politiky centrálnych bank, ktorá je v snahe o potlačenie dôsledkov finančnej krízy zamieraná na tlač lacných peňazí, sa na finančnom trhu nič podstatné nemení. V dôsledku tejto politiky sú úrokové sadzby dlhodobo na historických minimánoch, čo spôsobuje, že úroky na bankové úložky sú prakticky nulové. To znamená, že aj štátne dlhopisy kedysi považované za takmer bezrizikové nesú tiež takmer nulové výnosy. Jediné, čo investorom v súčasnosti dokáže zarobiť peniaze, sú akcie a podnikové dlhopisy. Zdá sa, že minimálne ďalšie mesiace, ak nie roky, sa na tom nič podstatne nezmení.“

Finančnú rezervu by mal mať každý

V záujme svojho finančného združia by si mal každý človek systematicky tvoriť nejakú finančnú rezervu. Tá by mala byť rozdelená na viac častí v závislosti od toho, na aký účel by mala slúžiť. Absolútne základom je krátkodobá „pohotovostná“ rezerva vo výške dvoj- až trojnásobku bežných mesačných nákladov na stravu, nájomné, dopravu, hypotéku a podobne. Tieto peniaze je vhodné držať v banke na bežnom účte, prípadne na veľmi krátkodobých

Mnoho ľudí sa sporením na dôchodok začne zaoberať príliš neskoro.

ILUSTRÁCIA SNÍMKA: DREAMSTIME

vkladoch. Druhý typ rezerv má pokryť náklady na budúce investície – financovanie štúdia detí, kúpu či stavbu nehnuteľnosti a podobne. Tieto zdroje je vhodné investovať s dlhším časovým horizontom, napríklad do podielových fondov. S výberom tých správnych fondov by mal klientovi poradiť jeho osobný finančný sprostredkovateľ alebo poradca.

Podľa Ondreja Faitha, odborného garantu pre investície zo spoločnosti Universal maklérsky dom, je pre väčšinu slovenských občanov najrozumnejším riešením podielový fond. Na Slovensku ich je registrovaných viac ako tisíc a predstavujú podstatne bezpečnejšiu formu investície než priame investovanie do akcií, dlhopisov, drobných portfólií či akciových košov. „Investovanie prostredníctvom podielových fondov renomovaných správcov s dostatočným kapitálom pod správou je najjednoduchším spôsobom na zníženie rizika. Podielový fond je bežne zložený aj zo sto rôznych cenných papierov, čím je nebezpečenstvo stopercentnej straty prakticky vy-

Peniaze odložené na dôchodok by mali smerovať tam, kde majú šancu priniesť najvyšší výnos. Tým miestom je kapitálový trh.

Róbert Kopál,
riaditeľ Asociácie
obchodníkov s cennými
papiermi

lúčené. Navyše, manažér väčšieho podielového fondu má k dispozícii informácie o jednotlivých cenných papieroch, ku ktorým sa bežný investor nedokáže včas dostať,“ koncretizuje Faith.

Rodina môže na bývanie sporíť výhodnejšie

Pokiaľ ide o sporenie na zabezpečenie bývania, tu je ešte stále správnu voľbou stavebné sporenie, ktoré okrem zhodnotenia úspor úrokovou sadzbou až 1,75 percenta zaručuje každému sporiteľovi nárok na štátne prémium. Jej maximálna výška je tento rok 66,39 eura. Pre viackľenné rodiny je potom dobrým riešením sporenie na viacerých útočoch, ktoré je v prípade čerpania stavebného úveru alebo medziúveru možné zlúčiť do jednej zmluvy. „Prvá stavebná sporiteľňa ponúka aj veľmi zaujímavú možnosť stavebného sporenia pre deti, ktoré navyše zaručuje dosporenie do sumy 10-tisíc eur v prípade, že dieťa stratí jedného alebo oboch rodičov. Maximálna bezpečnosť stavebného sporenia

je garantovaná zákonnou ochranou vkladov až do výšky stotisíc eur,“ uvádzá Radovan Slobodník, vedúci odboru komunikácie PSS. Za zmienku stojí aj skutočnosť, že po šiestich rokoch sporenia je možné nasporenú sumu vrátane štátnych prémii použiť na ľubovoľný účel.

Na dôchodok väčšina mladých nemyslí

Poslednou kategóriou úspor, na ktorú však mnoho občanov vôleb nemyslí alebo sa hou začne zaoberať príliš neskoro, je sporenie na dôchodok. Tu platí jednoduchá zásada: čím skôr človek začne šetriť na dôchodok, tým menej mu stačí mesačne odkladať, aby sa dopracoval k vyšej sume, ako keď začne s investovaním neskoro, hoci aj s vyššími mesačnými sumami. Preto by so štrením na dôchodok mal začať každý hneď od začiatku svojho aktívneho veku, odkedy začne pracovať a zarabávať.

„Peniaze odložené na dôchodok by mali smerovať tam, kde z dlhodobého hľadiska majú šancu priniesť najvyšší výnos. Tým miestom je jednoznačne kapitálový trh. Osobám v mladom a strednom veku by som odporúčal všetky takto odložené peniaze investovať do akcií. Či si už jednotlivce vyberie akciové podielové fondy, akciové indexové fondy, verejne obchodovateľné ETF fondy alebo priamu investíciu do konkrétnych akcií, alebo kolektívne, prípadne individuálne riadené portfólio, závisí opäť od individuálnych preferencií klienta. S výberom by sa mal poradiť s osobou, ktorá sa profesionálne zaoberá finančným sprostredkováním alebo finančným poradenstvom,“ uzatvára Róbert Kopál. Väčšia opatrosť a voľba konzervatívnych fondov je najmäste, keď sa odbodie sporenia blíži ku koncu.

„Pred začiatkom sporenia si treba vždy zodpovedať na tri základné otázky: na aký dlhý čas chcem investovať, aký výnos požadujem a aké riziko som ochotný podstúpiť,“ hovorí Ondrej Faith a dodáva: „Samozrejme, treba rátať s tým, že s vysokým výnosom spravidla súvisí vyššie riziko. To je však väčšinou možné eliminovať dlhším investičným horizontom.“ (MSA)

Odkladat' stačí aj 15 eur

Bratislava – Prieskum finančného správania Slovákov, ktorý realizovali Nadácia PARTNERS a agentúra Focus v júli tohto roka, priniesol nepríjemné zistenia. Až 94 percent Slovákov podceňuje zabezpečenie do budúcnosti, z toho viac než tretina sa finančne neprípravuje na budúcnosť vôbec. Najčastejším dôvodom je podľa prieskumu nedostatok peňazí. „Na investovanie stačí už aj 15 eur mesačne, problém je skôr v nedostatočnej finančnej gramotnosti,“ tvrdí Michal Kozák z Partners Group.

Za investora sa považuje každý, kto pravidelne alebo jednorazovo odloží voľné finančné prostriedky s cieľom dosiahnuť zisk. „Ľudia sa máloklikajú cítia ako investori, aj napriek tomu, že investormi v skutočnosti sú. To je častý klamivý dojem, že investujú len tí, ktorí svoje peniaze „čičia“ na burze. Pravdu je, že už vstupom do starobného dôchodkového sporenia sa stávate ozajstným investorom a to rovnako platí aj pri investovaní prostredníctvom investičného životného poistenia, či treťieho piliera a podobne,“ tvrdí Kozák. Zároveň zdôrazňuje, že investovanie je dôležitou súčasťou zdravých osobných financií. Na tvorbu dlhodobých aktív a prípravu na starobu by malo smerovať minimálne 20 percent z mesačného príjmu.

Neinvestovanie Slováci zdôvodňujú najčastejšie nedostatkom finančných prostriedkov (71 percent opýtaných). Ďalších 18 percent investovanie nepovažuje za dôležité a 9 percent má obavy z prílišného rizika. V prieskume odpovedali Slováci na otázku: Ak by ste sa dostali k vyššiemu obnosu peňazí (500-tisíc eur), ako by ste s peniazmi naložili? Viac než štvrtina (26 percent) z opýtaných by si kúpila nehnuteľnosť, rovnaká časť by uložila peniaze na horšie časy, 12 percent by splatilo svoje dlhy, 10 percent by zobraalo rodinu na exotickú dovolenkú, 8 percent by dalo výpoved v práci a žilo by z peňazí, rovnaké percento by použilo peniaze ako počiatočný kapitál pri založení vlastnej firmy, alebo by si kúpilo auto a 2 percenta by peniaze darovali na charitu. (RED)